Algemene Inlichtingen- en
Veiligheidsdienst
*Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties*

JAAR BEELD 2017

Het dagelijks leven van ons allemaal vindt voor een steeds groter deel plaats in de digitale ruimte. Ook de dreigingen voor de nationale veiligheid hebben door digitalisering een andere dynamiek gekregen. Daarbij speelde het werk van de AIVD zich in 2017 af tegen en in een decor van internationale, onstuimige ontwikkelingen.

Meer informatie over de onderzoeken en activiteiten van de AIVD in 2017 op www.aivd.nl/jaarverslag2017

De gordel van instabiliteit

De meest directe invloed op onze veiligheidssituatie en die van heel West-Europa komt nog altijd vanuit de ‘gordel van instabiliteit’. In Libië hebben jihadistische groeperingen nog steeds een bepaalde mate van bewegingsvrijheid. In Egypte vielen eind november 300 doden bij een terroristische aanslag. Erdogan verstevigt in Turkije zijn machtspositie met een nipte overwinning bij het referendum over de grondwet. Iran is verwikkeld in een conflict met Saoedi-Arabië. Dit conflict straalt uit naar de hele regio. In Syrië en Irak is met buitenlandse hulp terrein op ISIS teruggewonnen, maar ISIS blijft aanhangers inspireren en stimuleren. Libanon probeert een neutrale positie in te nemen, maar wordt gehinderd door Hezbollah. Rusland grijpt alle middelen aan om de eigen positie te versterken.

DE ‘GORDEL VAN INSTABILITEIT’ loopt van de Atlantische Oceaan bij Noordwest-Afrika, via Noord-Afrika en het Midden-Oosten, tot aan de Barentszzee.

Jihadistische dreiging

In 2017 keerden nauwelijks mensen terug uit het strijdgebied van ISIS. Wij verwachten meer terugkeerders nu de groepering haar grondgebied bijna geheel kwijt is. Het gaat daarbij vooral om vrouwen en kinderen. De terugkeer zal vermoedelijk geleidelijk plaatsvinden. ISIS inspireert en stimuleert via digitale kanalen aanhangers en sympathisanten tot het plegen van aanslagen om daarmee te laten zien dat de organisatie er nog toe doet.

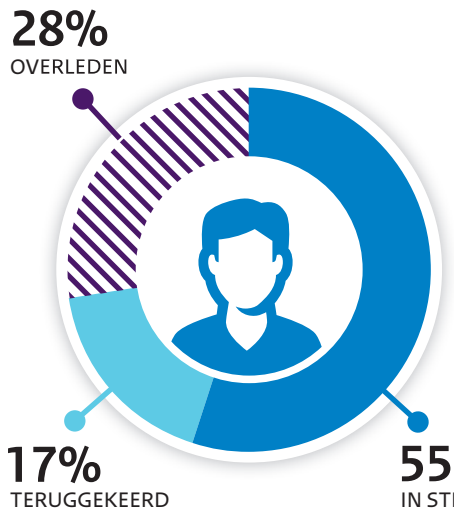

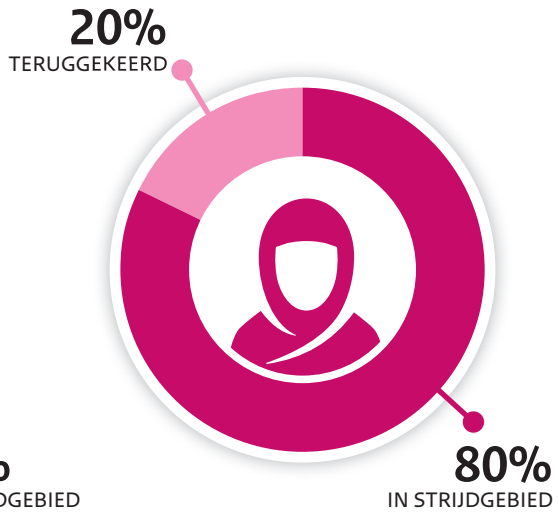

175 kinderen
in het strijdgebied

Minstens 175 minderjarigen met een Nederlandse link verblijven in Syrië en Irak. Ruim twee derde van hen is daar geboren en is dus jonger dan 4 jaar. Bijna 10% van de minderjarigen is ouder dan 9 jaar en zou, gezien de leeftijd, gevechtstraining van ISIS kunnen hebben gehad.

Nederland als spionagedoelwit

Nederland heeft zitting in diverse internationale bondgenootschappen zoals de NAVO, de EU en in 2018 de Veiligheidsraad van de VN. Ook huisvest ons land diverse internationale organisaties. Dat maakt Nederland tot een aantrekkelijk doelwit voor heimelijke politieke beïnvloeding en spionage. De aanwezigheid van de mainports Schiphol en Rotterdam en een hoogontwikkelde hightechindustrie maken ons land interessant voor economische spionage vanuit andere landen.

AIVD-producten

De AIVD doet zijn onderzoeken om andere instanties de mogelijkheid te geven om handelend te kunnen optreden. Wij bieden handelingsperspectief. Over de ontwikkelingen in de wereld die van belang zijn voor het Nederlands buitenlandbeleid, hebben wij ruim 200 gerubriceerde inlichtingenrapporten uitgebracht, voornamelijk aan het ministerie van Buitenlandse Zaken. In 2017 hebben wij diverse partners geïnformeerd met in totaal 91 ambtsberichten. Aan de NCTV hebben wij meer dan 100 schriftelijke producten verstrekt over dreigingen voor specifieke personen of gebeurtenissen, en voor sectoren die van vitaal belang zijn.

Ambtsberichten uitgesplitst

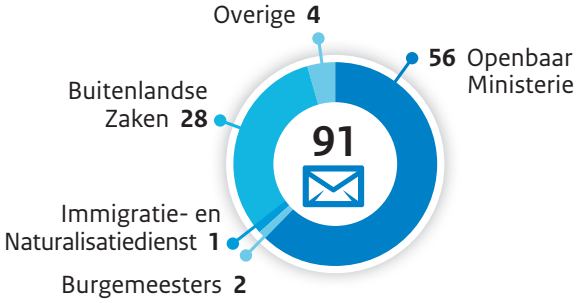

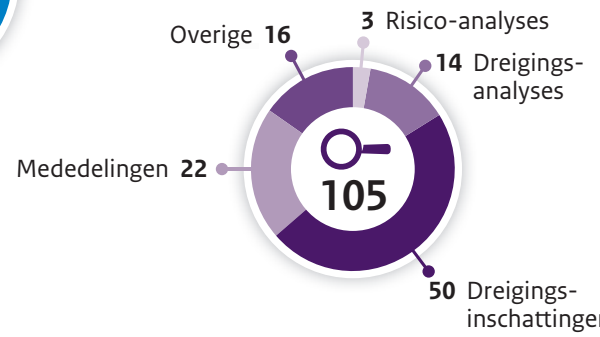

Dreigingsproducten uitgesplitst

211 nieuwe medewerkers

In 2017 zijn bij de AIVD 211 nieuwe medewerkers komen werken. De formatie van de dienst stond eind 2017 op 1796 fte. Het merendeel van de nieuwkomers betreft operationele medewerkers en ICT-specialisten. Ook hebben wij geïnvesteerd in innovatie op het gebied van onze werkzaamheden en processen.

1.796 fte
formatie

234 miljoen
uitgaven

Meer dan 45.000 veiligheidsonderzoeken

De AIVD heeft samen met de partners die onder ons mandaat werken (Koninklijke Marechaussee, Nationale Politie en Dienst Bewaken en Beveiligen) meer dan 45.000 veiligheidsonderzoeken verricht. Dat is een stijging van bijna 30 procent ten opzichte van 2016. De stijging wordt vooral veroorzaakt door de onderzoeken op B-niveau.

■positieve besluiten | ■negatieve besluiten